

Euroopa harta kohaliku noorsootöö kohta

Demokraatlik ühiskond vajab noorte hääli ja nende aktiivset osalust. Selle rolli elluviimiseks vajavad noored kohta, kus neil on võimalik teha oma valikuid ning valida oma suund. Kohta, kus nad saavad koos kaaslastega avastada ja arendada oma huvisid ning andeid, aga ka jagada oma ideid tulevikuks. Kohta, kus neid jõustatakse ja toetatakse, et arendada edasi teadmisi, oskuseid, hoiakuid ja väärtusi, mida nad vajavad, et saavutada oma täielik potentsiaal üksikisikute ja kodanikena. Noorsootöö on see koht ning noored¹ on ja peavad alati olema selle peamised sidusrühmad.



Noorsootöö on seega õppimisprotsess mitte ainult noorte jaoks, vaid ka kogu ühiskonna jaoks. See on kõikidele osapooltele kasulik investeering ning kaasatuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse poole püüdleva ühiskonna jaoks on noorsootööl oluline roll.

Noorsootöö üldeesmärgid on ära toodud paljudes olulistes poliitilistes dokumentides nii Euroopa Liidult kui ka Euroopa Nõukogult². See harta ei ole siiski poliitiline dokument. Küll aga on siia koondatud konkreetsed juhised, kuidas kohaliku noorsootöö kvaliteeti veelgi parendada ning tulemust säilitada.

Harta idee käivitati esmakordselt 2. noorsootöö konverentsil, mis toimus Brüsselis 2015. aastal. Deklaratsioonis öeldi: „Vasutus ja teadlikkus noorsootöö suhtes peavad kohalikul tasandil suurenema, ning seeläbi peavad kohalikud omavalitsused kokku leppima, kuidas Euroopa Hartat riiklikul tasandil ellu viia.” Suurenes motivatsioon luua noorsootöö jaoks ühine alus.

Tänu deklaratsioonile käivitasid 22 Erasmus + noortevaldkonna riiklikku agentuuri koos oma partnerite InterCity noortevõrgustikuga, POYWE võrgustikuga, Euroopa noortefoorumiga ning ELi ja Euroopa Nõukoguga partnerluse Erasmus + strateegilises koostööprojekti Europe Goes Local³. Harta on selle projekti üks peamisi tulemusi. See on välja töötatud üleeuroopalise konsultatsiooniprotsessi kaudu, kaasates laias valikus sidusrühmi kõigil tasanditel, sealhulgas valitsusi, omavalitsusi, valitsusväliseid organisatsioone, noorteorganisatsioone ja -nõukogusid, katusorganisatsioone ja mitmeid teisi partnereid. Seega on see loodud ja kuulub

Euroopa noorsootöökogukonnale ning puudutab kõiki, alates strateegiate kujundajatest kuni noorsootöötajate ja noorteni, kes tegelevad noorsootööga ja soovivad seda täiustada.

Seeläbi on harta eesmärk toetada kohaliku noorsootöö jätkuvat arendamist, määratledes kindlad põhimõtted, millest juhinduvalt tuleks kohaliku tasandi noorsootööd kujundada ja ellu viia.

Harta kujutab endast vajalikku Euroopa ülest platvormi noorsootöölase dialoogi tarbeks. See on tasuta kasutatav metoodiline tööriist, mida on kasulik rakendada kontrollnimekirjana. Sidusrühmad saavad selle ümber koguneda ja arutleda, milliseid meetmeid võiks noorsootöö edasiseks arendamiseks kasutusele võtta. Veendudes, et ühtegi aspekti või vaatenurka ei jäeta tähelepanuta ning noorsootöö osutamise toimub kõige paremal ja tõhusamal viisil. Seetõttu tuleks hartat käsitleda tervikuna ja erinevaid loetelupunkte ei ole toodud välja mitte prioriteetsuse, vaid loogilisuse järjekorras.



Noorsootööd iseloomustab siiski rikkalik mitmekesisus mitte ainult praktikas, vaid ka selle korraldamise, juhtimise ja rahastamise osas. Isegi kui valdaval osal noorsootööst on lähtepunkt ja see toimub kohalikul tasandil, vastutavad erinevatel tasanditel tegutsejad erinevate hartas loetletud probleemide eest. Ükski neist ei suuda kõiki nõudeid ise täita, ükski neist ei saa vastutusest loobuda.

Selleks et toetada arutelusid selle üle, kuidas rakendada hartat erinevates kohalikes oludes, tuleb sellele lisada veebipõhine interaktiivne tööriistakomplekt, mis pakub erinevaid perspektiive, selgitusi, viitedokumente ning näiteid erinevate sektiioonide ja loetelupunktidega seotud headest tavadest.

¹ Noored ei ole siiski homogeenne rühm. Neil on erinev taust, huvid ja ideed, nad võivad olla organiseeritud või mitte, ning neil on nende ja muude erinevuste tõttu erinevad vajadused.

² Nende dokumentide hulgas on:

- Nõukogu järeldused kvaliteetse noorsootöö panuse kohta noorte arengusse, heaolusse ja sotsiaalsesse kaasatusse (2013 / C 168/03)
- Agenda 2020, resolutsioon CM / Res (2008) 23 Euroopa Nõukogu noorsoopoliitika kohta
- Euroopa Nõukogu noorsootöö soovitus (CM / Rec (2017) 4)
- Noorte mõjuvõimu suurendamine: uus ELi noortestrategia, KOM / 2018/269 lõplik

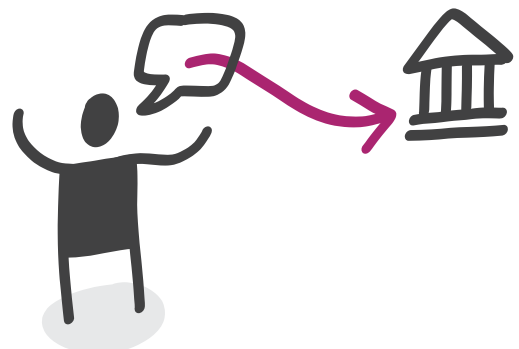
³ Projekti rahastatakse programmi Erasmus + riikidevahelise koostöö tegevuste raames

NOORSOOTÕO ON VÄÄRTUSPÕHINE JA SELLE ALUSPÕHIMÕTETEK ON:

- ★ et see peab põhinema vabatahtlikul osalusel – noortel, kes on noorsootöös aktiivsed oma tahte ja motivatsiooni alusel;
- ★ et see peab põhinema ja vastama noorte enda vajadustele, huvidele, ideedele ja kogemustele, nagu nad ise seda tajuvad, tuues sellega ellu lisaväärtust ja/või rõõmu;
- ★ et seda tuleb luua, korraldada, kavandada, ette valmistada, läbi viia ja hinnata koos noortega või noorte poolt;
- ★ et see peab mitteformaalse ja informaalse õppe kaudu aitama kaasa noorte isiklikule ja sotsiaalsele arengule;
- ★ et see peab püüdma edendada noorte enesemääramist, autonoomiat ja juurdepääsu õigustele;
- ★ et sellel peab olema noortest terviklik vaade ja see peab mõistma noori sellistena nagu nad on – võimekad inimesed ja esmane ressurss nende enda elus ja kogu ühiskonna jaoks tervikuna;
- ★ et see peab edendama kriitilist mõtlemist ja loovust, aga ka inimõigusi, demokraatlikke väärtusi ja kodanikuaktiivsust;
- ★ et see peab olema aktiivselt kaasav ja pakkuma kõigile noortele võrdseid võimalusi.



- ★ on välja töötatud:
 - eespool nimetatud põhiprintsiipide raames ja neid järgides;
 - koostöös kõigi relevantsete sidusrühmade, sealhulgas noorte vahel, kellel on selged rollid ja volitused ning kes on kaasatud protsessi kõikidesse etappidesse;
 - põhineb asjakohaste ja ajakohastatud teadmiste alusel, mis käsitlevad noorte vajadusi, õigusi ja huve, aga põhineb ka uutel uurimistöödel ja noorsootöö erinevatel vormidel ja meetoditel, mida saab eesmärkide saavutamiseks kasutada;
- ★ põhineb selgetel ja mõõdetavatel kvalitatiivsetel ja kvantitatiivsetel näitajatel selle kohta, mida tuleb noorte osaluse, mõju ja õppimisega seoses saavutada;
- ★ eraldab vahendid, mis on asjakohased seoses eesmärkidega;
- ★ sisaldab selgeid ja poliitiliselt heaks kiidetud kohalikke eesmärke, austades samas kohalike valitsusväliste organisatsioonide autonoomiat;
- ★ on selgelt positsioneeritud seoses laiemas noorsoopoliitikaga ja sellega seotud kõigil tasanditel, alates kohalikust kuni Euroopani.



- ★ tuleb rajada kõigi asjaomaste sidusrühmade vahelises dialoogis;
- ★ peavad eesmärgid muutma sidusateks strateegiateks ja kavadeks;
- ★ peavad määratlema ja kehtestama kvaliteetse noorsootöö läbiviimiseks vajalikud eeldused ja tööprotsessid;
- ★ kohustab pidevalt vahetama teavet plaanide ja tegevuste kohta noortevaldkonna teiste kohalike, riiklike ja Euroopa tasandi osalistega ning aktiivselt osalema nii sektoriteüleses kui ka sektorisisises koostöös;
- ★ peavad nõustama ja võimaldama noortele juurdepääsu mitmesugusele kohandatud teabele, mis puudutab nende õigusi ja võimalusi osaleda erinevates kohalikes, riiklikes ja rahvusvahelistes tegevustes;
- ★ peavad noori ergutama ja toetama:
 - et aidata neil ületada kõikvõimalikud tõkked ja piirid, et suhelda, vahetada kogemusi ja ideid, organiseerida, õppida üksteiselt ja tegutseda;
 - et nad oleksid aktiivsed kodanikud ja räägiks kaasa ühiskondlikult olulistel teemadel, sealhulgas osaleksid poliitiliste otsuste vastuvõtmises;
 - et nad oleksid maailmale avatud ning aktiivselt seotud piirkondliku, riikliku, Euroopa ja rahvusvahelise liikuvuse ja koostööga;
- ★ peavad koos noortega sõnastama õppe-eesmärgid, mida nad peavad oma isikliku ja sotsiaalse arengu jaoks oluliseks;
- ★ peavad dokumenteerima ja tegema nähtavaks noorte mitteformaalsed ja informaaalsed õpitulemused, st teadmised, oskused, hoiakud ja väärtused, mis on saavutatud noorsootöö kaudu ning toetama saavutatud oskuste valideerimist;
- ★ peavad pakkuma noorsootöötajatele asjakohast ja kohalikele vajadustele kohandatud teavet, haridust, koolitust ja tuge ning ergutama ja toetama pidevat oskuste arendamist.



- ★ tegutsema selges eetilises raamistikus, mis põhineb eespool nimetatud põhiprintsiipidel, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonil, ÜRO lapse õiguste deklaratsioonil ja Euroopa inimõiguste konventsioonil;
- ★ olema ajendatud tahtest toetada noori nende isiklikus ja sotsiaalses arengus;
- ★ looma usaldusväärse keskkonna, milles pakutakse tegevusvõimalusi, mis on aktiivselt kaasav, jõustav ja sotsiaalselt kaasahaarav, loov ja ohutu, lõbus ja tõsine, mänguline ja planeeritud;
- ★ nägema vajadust ja otsima võimalusi:
 - noorte kaasamiseks noorsootöö protsessi kõigisse etappidesse;
 - kuidas toetada noori ise organiseeruma;
- ★ omama noorsootöö läbiviimiseks vajalikku pädevust, st teadmisi, oskuseid, hoiakuid ja väärtusi vastavalt käesolevas hartas kirjeldatud põhimõtetele ja tegevustele;
- ★ nägema noorsootööd vastastikuse õppimise protsessina ja nägema vajadust pideva oskuste arendamise järele;
- ★ olema teadlikud ja suutma sõnastada noorsootöötajate rolli ja missiooni ning mitte laskma end eksitada eesmärkidel ja tegevustel, mis jäävad välja aluspõhimõtetest;
- ★ pidevalt ja kriitiliselt mõtlema selle üle, kuidas nende enda tegevus, aga ka kohalikud eesmärgid, meetodid ja tegevuse korraldamise viisid vastavad põhiprintsiipidele.



KOHALIKU NOORSOOTÖÖ KVALITEEDI ARENDAMINE VAJAB:

- ★ selget ja kõikehõlmavat süsteemi tulemuste, eeltingimuste ja tööprotsesside dokumenteerimiseks ja jälgimiseks seoses mõõdetavate näitajate ja eesmärkidega;
- ★ regulaarset ja ajakohastatud kohalike olude ja vajaduste kaardistamist;
- ★ selgeid protseduure tulemuste pidevaks analüüsimiseks ja nende üle mõtlemiseks, pidades silmas seda, kuidas need on seotud eeltingimuste, tööprotsesside ja tegevustega ning vajadusega edasiseks arenduseks;
- ★ selgeid protseduure noorte riiklike ja rahvusvaheliste teadusuuringute, suundumuste ja meetodite pidevaks ajakohastamiseks noorsootöö- ja noortevaldkonnas;
- ★ kõigi sidusrühmade ühiseid pingutusi, et teha koostööd kvaliteedi parendamisel ja uuenduste kasutuselevõtul;
- ★ selgel pädevusraamistikul põhinevat noorsootöötajate pidevat kompetentsuse arendamist koos kohalike tulemuste, vajaduste, tugevuste ja nõrkuste analüüsiga.



PARTNERRIIGID



www.oead.at



www.erasmusplus-jeunesse.fr



www.leargas.ie



www.iuventia.sk



www.jint.be



www.jugendfuereuropa.de



www.jaunatne.gov.lv



www.movit.si



www.mobilnost.hr



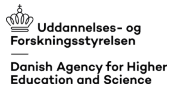
erasmus-plus.gr



www.aha.li



www.anpcdefp.ro



www.ufm.dk



www.tka.hu



www.jtba.lt



www.mucf.se



www.agenziagiovani.it



www.rannis.is



www.erasmusplus.nl



www.oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat



www.juventude.pt



www.dzs.cz



www.movetia.ch



www.aktivungdom.eu



erasmusplus.rs



euroopanooored.eu

RAHVUSVAHELISED ORGANISATSIOONID



pjp-eu.coe.int



www.youthforum.org



www.youthforum.org



intercityyouth.eu



www.poywe.org



www.salto-youth.net/rc/eeca/



www.salto-youth.net/see

“NOORSOOTÖÖ
ON VÄÄRTUSPÕHINE ...
JA EDENDAB NOORTE
INIMESTE ÕIGUSI.”

